

2016-12-12

Dnr SU FV-1.1.3-2782-16

Regeringskansliet
(Arbetsmarknadsdepartementet)
103 33 Stockholm

Remiss: Genomförande av tjänstepensionsdirektivet (SOU 2016:51)

Juridiska fakultetsnämnden har inga invändningar i sak och tillstyrker huvudprinciperna i förslaget, men har följande synpunkter.

Fråga är om beskrivningen av lagens ändamål i 1 § är nödvändig och lämplig. Även om det inte är vanligt i svensk lagstiftningstradition kan det ibland vara nyttigt med en ingress eller preambel där lagens bakgrund, syfte och ändamål förklaras. Ändamålsbeskrivningar bör dock inte tas in i lagtexten. Den föreslagna ändamålsparagrafen är inte träffande, och framför allt bör ändamålsbeskrivningen ange de i många fall motstridiga ändamål som ligger bakom en lag; det är sällan att en lag bygger på ett enda ändamål. Som brukligt innehåller lagförslaget en not som anger att det är fråga om EU-baserad lagstiftning, och att syftet är att lagen skall uppfylla de krav som följer av direktivet. Någon ytterligare klargörande av syftet behövs egentligen inte.

I ändamålsangivelsen i den föreslagna lagens 1 § sägs att lagens ändamål är att tillförsäkra arbetstagare och deras efterlevande vissa rättigheter gentemot en arbetsgivare. Det grundläggande problemet med tjänstepensionerna inom EU är att skillnaderna i pensionssystemens uppbyggnad och rättslig reglering i medlemsstaterna är så stora att de utgör hinder för den fria rörligheten; osäkerheten om pensionsförmåner medför att arbetstagare blir obenägna söka sig till andra EU-länder om inte intjänade pensionsrättigheter bibehålls. Vidare måste pensionsvillkoren hos en presumtiv arbetsgivare vara transparenta. Direktivets syftar till att samordna tjänstepensionssystemen i EU, samtidigt som samordningen inte får medföra att befintliga pensionssystem förändras till arbetstagarnas nackdel. Detta bör också vara utgångspunkten för den svenska lagstiftningen.

Enligt fakultetsnämnden är det endast reglerna i 9 och 10 §§ om återbetalning och informationsskyldighet som har sådan karaktär att den bör införas i en lag; resterande regler om villkor och olika definitioner kan regleras på en lägre författningsnivå eller i kollektivavtal. Det är endast reglerna i dessa paragrafer som grundar rättigheter som kan åberopas i förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare. Bestämmelserna skulle förslagsvis kunna införas i anställningsskyddslagen. Reglerna i övrigt om villkor för

Juridiska fakultetsnämnden

tjänstepension riktar sig till pensionsgivarna och har närmast näringsrättslig karaktär. Dessa regler hör närmast hemma i en förordning. Eventuella sanktioner som riktas mot en enskild bör anges i lag eller grundas på en delegationsregel i lag.